Semel 3

Semel M2 Taksamittari

Kuljettajan käyttöohje

Versio 3.0

1.	Ylei	stä	1				
	1.1	Yleistä tietoa Semel M2 taksamittarista	1				
	1.2	M2 Järjestelmäkokonaisuudet	2				
	1.3	QR-koodi Semel M2 Taksamittarin käyttöoppaaseen	-koodi Semel M2 Taksamittarin käyttöoppaaseen				
	1.4	M2 Taksamittarin kosketusnäyttö	3				
	1.5	Numeronäppäimistö	4				
	1.6	Näytön taustavalaistuksen ohjaus	4				
	1.7	Vuoro.NET palvelut	5				
2.	Tak	samittarin käyttö	6				
	2.1	Ajovuoron aloitus ja lopetus	6				
	2.1.	1 OFF-tila, huoltoajo	6				
	2.1.2	2 OFF-tila, yksityisajo	7				
	2.1.3	3 Ajovuoron aloitus	7				
	2.1.4	4 Ajovuoron lopetus	8				
	2.2	Vapaa -tila	8				
	2.2.2	1 Tauko	9				
	2.3	Taksa-ajo	9				
	2.3.2	1 Sopimusajo 1	0				
	2.3.2	2 Kattomaksu, eli maksimihinta 1	0				
	2.3.3	3 Lisämaksut 1	1				
	2.3.4	4 Ajoluokka 1	1				
	2.3.5	5 Arvonlisävero (ALV) 1	2				
	2.4	Varattu -tila 1	3				
	2.4.	1 Taksaluokan muutos Varattu -tilassa 1	3				
	2.4.2	2 Hold -tila 1	4				
	2.5	Reittiajo 1	4				
	2.5.	1 Reittiajon laskutus 1	5				
	2.5.2	2 Lipun myynti reittiajossa 1	5				
	2.6	Tilausnumero 1	6				
3.	Mak	ksutapahtumat1	6				
	3.1	Käteismaksu 1	7				
	3.2	Korttimaksut1	7				
	3.2.2	1 Korttimaksaminen M2 Basic taksamittarilla 1	8				
	3.3	Yhtiölaskutus1	9				

	3.4	.4 Omalaskutus		19		
	3.5	Jaettu	maksu	20		
	3.	5.1	Maksun jako asettamalla maksettava summa	20		
	3.	5.2	Maksun jako maksajien lukumäärän mukaan	21		
	3.	5.3	Maksun jako summan prosenttiosuuden mukaan	22		
	3.6	Tippi.	Tippi			
	3.7	Alenn	us	24		
	3.8	Maks	un oikaisu	25		
	3.9	Hukka	a-ajo	26		
4.	Sc	otematk	ojen laskutus	27		
5.	Ke	ela-kulje	tus ja laskutus	27		
	5.1	Kela -	kuljetus ja laskutus M2 Basic Plus kokoonpanolla	27		
	5.2	Kela -	kuljetus ja -laskutus M2 Premium laitekokoonpanolla	29		
6.	Ki	۲۰۰۲ (irjoitin ja kuitin tulostus				
	6.1	Kuitin	tulostus	31		
	6.2	Kuitin tulostuksen ohittaminen		31		
	6.3	Kuitin	kopio historiasta	32		
	6.	3.1	Kuitin tulostus kuittinumerolla	32		
	6.	3.2	Kuitin tulostus ilman kuittinumeroa	32		
	6.	3.3	Kuuden viimeisen kuitin tulostus historiasta	33		
	6.4	Autor	naattinen allekirjoitus taksikuittiin	33		
	6.	4.1	Allekirjoituksen tallennus	33		
7.	Та	aksin Va	paa-valon ohjaus	34		
8.	K	uvakkee	t ja painikkeet	34		
	8.1	Perus	toimintojen käyttöpainikkeet	34		
	8.2	Lisäto	imintojen painikkeet	35		
	8.3	Lisäm	aksujen käyttöpainikkeet	36		
	8.4	Asetu	sten ja parametrien painikkeet	37		
	8.5	Taksa	mittarin tilakuvakkeet	37		
	8.6	Menu	-toimintojen koodit	39		
9.	Da	ataliitty	män nopeustesti	40		
10	D.	EU-vaat	imusten mukaisuusvakuutus	41		
1 [.]	1.	Teknise	t tiedot	42		
1:	2.	Tukipal	velut	43		

1. Yleistä

Tämä dokumentti kuvaa mahdollisimman tarkasti Semel M2 taksamittaria ja sen käyttöä. Mikäli eroavaisuuksia löytyy, Semel ei anna takuita siitä, että tämä dokumentti ja toisaalta laitteisto ja ohjelmisto ovat yhtenevät. Mahdolliset eroavaisuudet eivät kuitenkaan velvoita Semeliä toimittamaan ko. toimintoja uuden ohjelmaversion tai huollon yhteydessä. Semel on tarkistanut, että tämän dokumentin sisältö vastaa kuvattua laitetta mahdollisimman tarkasti. Semel tarkistaa dokumentin tiedot säännöllisin väliajoin, ja tarvittavat muutokset sisällytetään seuraavaan painokseen. Dokumenttiin voidaan tehdä muutoksia ilman ennakkoilmoitusta.

Tämän dokumentin ja sen sisällön kokonaan tai osittainen monistaminen tai levittäminen mitä tahansa teknisiä välineitä apuna käyttäen on kielletty ilman etukäteen hankittua Semelin antamaa kirjallista lupaa. Kaikki oikeudet pidätetään.

1.1 Yleistä tietoa Semel M2 taksamittarista

Semel M2 Taksamittari on moderni ja monipuolinen taksamittari ammattilaiskäyttöön.

Taksamittarin perustoimitussisältöön kuuluu keskusyksikkö, kosketusnäyttö joko peilimittarinäyttönä tai kojelautaan asennettavana vaaka- tai pystynäyttönä, 4G/GPSyhdistelmäantenni, Bluetooth-antenni ja Semel Premium kytkentäjohtosarja.

Taksamittarin ohjelmistojen päivitysyhteys ja maksuliikenneyhteys on toteutettu 4G-datayhteyden avulla. Dataliittymän SIM-kortti tulee asiakkaan hankkia ja toimittaa valtuutetulle Semel-asennusliikkeelle ennen laitteen asennusta ja käyttöönottoa.

HUOM! Tuotetoimitus ei sisällä SIM-korttia, tämä tulee Taksiyrittäjän itsensä hankkia M2 Taksamittaripalvelun mukaisiin laitteisiin. Laitteisiin liitettävän SIM-kortin dataliittymän suositeltu miniminopeus on 10 Mbit/s ja vähintään 1 Gt/kk dataa.
On huomioitavaa, että teleoperaattoreiden ilmoittamat dataliikenteen nopeudet eri liittymille ovat teoreettisia maksiminopeuksia, joten 10 Mbit/s suositus on mitoitettu sen mukaan. Todellisen tietoliikennenopeuden minimivaatimus on 2 Mbit/sekunti.

Semel M2 Taksamittarin voidaan asettaa kattava määrä erilaisia kalentereita, taksoja ja lisämaksuja (39 lisämaksua Max).

M2 Taksamittarin näyttö voidaan asennusvaiheessa asettaa joko vaaka- tai pystyasentoon (ei koske peilinäyttöä, eikä Mini näyttöä).

Taksamittarin yhteys maksupäätteeseen ja Contact Tablet tilausvälitys-päätteeseen on toteutettu suojatun Bluetooth-yhteyden avulla Semel M2 Taksamittarin järjestelmäkokonaisuuksissa.

Semel M2 Taksamittari on testattu ja hyväksytty vaatimusten mukaisesti täyttäen olennaisilta osin EU mittalaitedirektiivin **2014/32/EU** sekä EMC direktiivin **2014/30/EU** vaatimukset.

HUOM! Semel M2 Taksamittari on luvallista asentaa, ohjelmoida ja sinetöidä ainoastaan valtuutetussa Semel Asennusliikkeessä.

1.2 M2 Järjestelmäkokonaisuudet

Semel M2 järjestelmäkokonaisuudet koostuvat kolmesta vaihtoehtoisesta taksamittarista, jotka ovat Semel M2 taksamittari, Semel M2 Peilitaksamittari ja Semel M2 Mini taksamittari.

Kuhunkin taksamittariin voidaan valinnan mukaan liittää Castles MP200- tai Ingenico Link 2500 maksupääte, Rx90hn lämpökirjoitin, sekä tablet välityspääte. Alla on joitakin esimerkkejä erilaisista järjestelmäkokonaisuuksista.

Semel M2 Peilimittari Basic

M2 Peilitaksamittari + RX90hn Lämpökirjoitin

Semel M2 Basic Plus

M2 Taksamittari + RX90hn Lämpökirjoitin + Maksupääte

Semel M2 Mini Premium

M2 Mini Taksamittari + RX90hn Lämpökirjoitin + Maksupääte + Contact Tablet tilausvälityspääte

1.3 QR-koodi Semel M2 Taksamittarin käyttöoppaaseen

Uusin käyttöohje on aina julkaistu osoitteessa <u>www.semel.fi</u>. Käyttöohje voidaan avata myös matkapuhelimella luettavaksi taksimittarin QR-koodilla. Sama käyttöohje sopii M2 taksamittarille, M2 Peilitaksamittarille ja M2 Mini taksamittarille.

- Selaa sivuja sivun vaihtopainikkeella 📴 kunnes löydät info -painikkeen 🍟
 - Paina info -painiketta
- QR koodi avautuu taksamittarin näytölle
 - o Lue QR koodi matkapuhelimen kameralla
 - Puhelin tunnistaa QR-koodin ja näyttää ilmoituksen
 - Avaa QR-koodin linkki käyttöohjeeseen napauttamalla ilmoitusta matkapuhelimen näytöllä

Kuva 1 QR-koodi käyttöohjeen avaamiseksi

HUOM! Semel RX90hn lämpökirjoittimen, Castles maksupäätteen, Link 2500 maksupäätteen ja Semel Contact Tabletin käyttöohjeet ovat erillisiä dokumentteja.

1.4 M2 Taksamittarin kosketusnäyttö

M2 Taksamittarin kosketusnäyttö on jaettu käyttöpainikkeiden, taksamittarin tilan näyttämän ja hinta-/valuuttanäyttämän alueisiin.

Kuva 2 Kosketusnäytön käyttöalueet

1.5 Numeronäppäimistö

Numeronäppäimistöä käytetään numeraalisten arvojen ja -summien asettamiseen, sekä käyttökoodien aktivoimiseen. Numeronäppäimistö avautuu koskettamalla näytön aktivointialuetta (katso kuva) tai painikkeella

Kuva 3 Numeronäppäimistön aktivointialueet

Numeraaliset arvot/-koodit asetetaan numeronäppäimistöä käyttäen.

1.6 Näytön taustavalaistuksen ohjaus

M2 Taksamittarin näytön taustavalaistuksen kirkkauden perussäätö suoritetaan manuaalisesti taksamittarin ollessa joko OFF- tai Vapaa-tilassa.

Näytön taustavalaistuksen säätö voidaan kuljettajan toimesta valita joko pelkästään manuaalisesti säädettäväksi tai manuaalisesti perusasetettavaksi automatiikkaohjatuksi himmennyksen toiminnoksi.

Taksamittarin automatiikka säätää kirkkautta annettuun perusasetukseen "nojaten" käyttöympäristön valaistuksen mukaisesti automatiikka-asetuksen ollessa aktivoituna.

Taksamittarin ollessa ajovuoro lopetettu tilassa ja kun aktiivisia toimintoja ei suoriteta, siirtyy näytön kirkkaus automatiikan ohjaamana himmennettyyn tilaan 30-sekunnin kuluttua.

- 1. Taksamittarin ollessa Vapaa tilassa, selaa sivuja eteenpäin selauspainikkeella 💬, kunnes löydät taustavalaistuksen säätöpainikkeen 🖾.
- 2. Siirry näytön taustavalaistuksen säätötilaan painikkeella 🔯.
- 3. Näytön taustavalaistuksen perusasetus (voimakkuus) suoritetaan painikkeilla ▲ ja ▲ asetustilan ollessa manuaalinen 逊. Taustavalaistuksen voimakkuus näkyy näytöllä prosentteina (%). Asetustilasta poistutaan painikkeella ≦.
- 4. **Valaistusautomatiikan aktivointi** suoritetaan painikkeella 🖤. Kuvake vaihtuu 💽:ksi, kun painiketta painetaan kerran ja takaisin 🖤:ksi uudelleen painettaessa.

Semel M2 taksamittarin kuljettajan käyttöohje Sivu |4(43)

- a. Asetustilan ollessa manuaalinen on kuvake 🖤 (M) aktiivinen.
- b. Asetustilan ollessa automaattinen on kuvake 💽 (A) aktiivinen.
- c. Asetustilasta poistutaan painikkeella 🖴

Kuva 4 Näytön taustavalaistuksen ohjaus

1.7 Vuoro.NET palvelut

Vuoro.NET palvelu on osa Semel M2 taksamittaripalvelua. Vuoro.NET:n avulla voi seurata lähes reaaliaikaisesti taksimittarin keräämiä tietoja, kuten maksutapahtumia ja vuororaportteja. Palvelun avulla yrittäjä voi helposti ja kootusti kerätä raportteja yhdestä tai useammasta autostaan esimerkiksi palkanmaksun perusteita tai kirjanpitoa varten. Palvelussa hallitaan myös lain vaatimia kuljettajan yksilöintitietoja.

- Vuoro.NET palvelun käyttöohjeen löydät tästä linkistä: Vuoro.NET Käyttöohje
- Käyttäjätilin avaaminen Vuoro.Net palveluun tästä linkistä: Vuoro.NET Käyttöönotto
- Jos olet Vuoro.NET Extra palvelun käyttäjä, voit käyttää Vuoro.NET palvelua myös puhelinsovelluksena, sovelluksen käyttöön ottamisen ohjeet tästä linkistä:

Vuoro.NET puhelinsovelluksen käyttöönotto

• Jos et ole vielä Vuoro.NET Extra palvelun käyttäjä, voit tilata palvelun tästä linkistä: <u>Vuoro.NET Extra tilauslomake</u>

Kuva 5 VuoroNet mobiilisovellus

2. Taksamittarin käyttö

Tässä osiossa kuvataan Semel M2 taksamittarin perustoiminnot. Kaikki taksamittarin toimintojen tilat ja muutokset näytetään kuvakkeena ja/tai tekstinä näytön tilakuvakkeessa. *Katso ohjeen kappale 7.5. Taksamittarin tilakuvakkeet*

- Taksamittarin tilat:
 - OFF-Tila huoltoajossa
 - OFF-Tila yksityisajossa
 - Vapaa
 - Varattu
 - Kassa
 - Pois Päältä

Huom! taksamittarin eri tiloissa on käytettävissä toimintoja, jotka jakautuvat useille sivuille. Voit selata sivuja painikkeella 🖸 kaikissa mittarin tiloissa.

Käytettävissä olevat toiminnot määräytyvät taksamittarin aktiivisen tilan mukaisesti.

Esimerkissä näkyvät käytettävissä olevien toimintovalikkojen sivut taskamittarin ollessa Kassa-tilassa.

Toimintojen ikonit ja painikkeet on listattu kappaleen **7.** *Kuvat ja painikkeet* taulukoissa toimintojen tyypin mukaan. Taulukoissa on listattu tyypeittäin perustoiminnot, lisätoiminnot, lisämaksut sekä asetukset ja parametrit.

Huom! Tutustu eri toimintojen käyttöpainikkeisiin ja/tai toimintokoodeihin kappaleessa 7.

2.1 Ajovuoron aloitus ja lopetus

2.1.1 OFF-tila, huoltoajo

Kun ajovuoro ei ole aktiivinen, on taksamittari OFF-tilassa. Huoltoajotila on aktiivinen, taksamittarin tilakuvakkeen ollessa alla kuvatun mukainen.

Voit vaihtaa taksamittarin yksityisajon tilaan painamalla punaista avainkuvaketta 🌌 ja palata huoltoajotilaan painamalla jakoavain kuvaketta 🖾. Huoltoajossa käytettävissä olevia toimintoja voit selata 🖸 painikkeella.

2.1.2 OFF-tila, yksityisajo

Kun ajovuoro ei ole aktiivinen, on taksamittari OFF-tilassa. Yksityisajotila on aktiivinen, taksamittarin tilakuvakkeen ollessa alla kuvatun mukainen.

Voit vaihtaa taksamittarin huoltoajon tilaan painamalla jakoavain kuvaketta 🌌 ja palata

yksityisajotilaan painamalla avainkuvaketta 🎤

Yksityisajossa käytettävissä olevia toimintoja voit selata 💬 painikkeella.

2.1.3 Ajovuoron aloitus

Ajovuoron aloituksessa ajoneuvon ajokilometrit ja kuljettajan tunnus kirjataan.

- 1. Voit aloittaa ajovuoron kahdella tavalla:
 - a. Aloittaaksesi ajovuoron kuljettajanumerolla, paina ajovuoron aloituspainiketta 🗭 Kun kuljettajaikoni ሽ tulee näkyviin, syötä kuljettajanumero ja paina 🗹
 - b. Aloita ajovuoro lukemalla kuljettajakortti maksupäätteen magneettikortinlukijassa.
- 2. Seuraavaksi taksamittari odottaa ajoneuvon kilometrimäärän (matkamittarin lukeman) syöttämistä.

Syötä kilometrilukema ja paina \checkmark , tai ohita kilometrien syöttäminen painamalla \checkmark . **HUOM!** Jos ajokilometrien syöttäminen on asetettu pakolliseksi, niiden syöttämistä ei voi ohittaa

 Taksamittari on vuoron käynnistystilassa (kattovalo ei pala, ja taksamittari on "Vapaa" tilassa). Ajetut kilometrit ja aika kirjataan työmatkaksi.
 Paina TAXI -painiketta vaihtaaksesi taksimittarin "Vapaa"-tilaan.

4. Taksamittari on "Vapaa" tilassa ja kattovalo palaa – asiakkaat ovat tervetulleita.

Kuva 6 Ajovuoron aloitus

Ajovuoron aikaisia tiloja voivat olla

- > Vapaa
- > Varattu
- > Kassa
- > Ei kyytejä
- > Tauko

Semel

2.1.4 Ajovuoron lopetus

Ajovuoron lopetuksen toiminnossa voidaan tallentaa ajoneuvon mittarilukema.

Lopetusajon toiminnossa on myös mahdollista tallentaa mitattu työmatka taksamittarille ja tulostaa ajovuororaportti.

HUOM! Ajovuoron lopettamisen jälkeen taksamittari siirtyy virransäästötilaan, tähän toimintoon vaikuttaa lippuparametrin PWR.ECO asetus.

Ajovuoron lopetuksen toimintoihin ja vuororaportin tulostukseen sekä sisältöön vaikuttavat taksamittarin lippuparametriasetukset. Lippuparametrien ja muiden mittarin toimintoihin vaikuttavien parametrien asetukset on kuvattu eri ohjeessa.

Vuoroa lopetettaessa taksamittarin tulee olla Vapaa-tilassa.

- 1. Selaa toimintosivuja eteenpäin painikkeella 🖸 kunnes pääset sivulle, jolla on punainen lippukuvake 🚳. Paina kuvaketta 🥙 siirtyäksesi vuoron lopetustilaan.
- 2. Vahvista ajovuoron päättyminen ja avaa numeronäppäimistö painikkeella 🕮. Vapaa-tilaan takaisin paluu suoritetaan tarvittaessa painikkeella 🔀
- 3. Taksamittari odottaa ajoneuvon kilometrimäärän syöttämistä (matkamittarin lukema) Syötä mittarin lukema ja paina 🗹, tai ohita mittarilukeman syöttäminen painamalla 🗹. HUOM! Jos ajokilometrien syöttäminen on asetettu pakolliseksi, syöttöä ei voi ohittaa.
- 4. Vuororaportti tulostetaan ja taksamittari palaa OFF-tilaan.

Kuva 7 Ajovuoron lopetus

2.2 Vapaa -tila

Taksamittarin Vapaa-tilassa taksin vapaavalo on päällä ja taksamittariin liitetyn tilausvälitysjärjestelmän Vapaa-tila on aktivoitu. Taksi on vapaa ottamaan asiakkaita välitysjärjestelmästä tai taksiasemalta.

Vapaa tilassa käytettävissä olevia toimintoja selataan painikkeella ⊡. Painikkeiden toiminnallisuudet on kuvattu kappaleessa 7. Kuvakkeet ja painikkeet.

Sivulla 1 olennaisimmat painikkeet ovat Taksan valinta 🆬 ja Taksavalikon avaus 🛈

Sivulla 2 olennaisia ovat Max. hinnan asetus 🗐, kuittipainikkeet 💷 ja 🕮, käyttöohjeen QR-koodin avauspainike 🎬 sekä ajovuoron lopetuspainike 🥙.

Sivulla 3 peruskäyttöön liittyviä painikkeita ovat maksun hyvitys/oikaisu **K**, tilaustunnuksen syöttäminen **k**, vuororaportin tulostus **k** ja ajoluokka **o**.

Sivulla 4 on taksamittarin asetuksiin ja parametreihin liittyviä toimintoja. Ks. ohjeen kohta 7.0 Kuvakkeet ja painikkeet.

Vapaa tilassa käytettävissä olevat sivut.

Kuva 8 Vapaa -tilassa käytettävissä olevat sivut

2.2.1 Tauko

Taksamittari mahdollistaa kuljettajan ajovuoron aikana viettämien taukojen rekisteröinnin käytettäessä Tauko-tilan toimintoa.

Taukojen lukumäärä ja kokonaisaika rekisteröidään ja tulostetaan vuororaporttiin.

Huom. Tauko-toiminto on mahdollinen Vapaa-tilassa ja Varattu-tilassa.

Tauko aktivoidaan painikkeesta 🖳 Tauko-painike löytyy, kun selaat sivuja selauspainikkeella ⊡. Tauko-tilasta poistutaan TAXI painikkeella TAXI.

Huom! tauko -tila päättyy automaattisesti, jos auton ajonopeus ylittää 5 km/h. Tauko-tila ei myöskään aktivoidu, jos auton ajonopeus on yli 5 km/h.

2.3 Taksa-ajo

Voit käynnistää taksa-ajon napsauttamalla **11** painiketta ja valitsemalla taksan listalta. Taksoja voit selata nuolipainikkeilla ylös/alas. Valittu taksa aktivoidaan hyväksyntäpainikkeella **14**.

Voit myös aktivoida taksan taksavalikosta 🖸. Taksavalikossa voit valita taksan tai sopimusajon niille varatuilla painikkeilla.

Taksa/matkan hinta voi tulla myös asiakkaan matkatilauksen mukana, jolloin taksa/matkan hinta siirtyy mittarille, kun tilaus on hyväksytty välityspäätteellä.

2.3.1 Sopimusajo

Matkan hinta voidaan asettaa myös ennalta sovittuna Sopimusajona. Sopimusajossa hinta pysyy kiinteänä koko matkan ajan, riippumatta matkan pituudesta ja matkaan käytetystä ajasta. Matkan hinta, ajettu matka sekä aika rekisteröidään ja tulostetaan kuittiin.

Huom! sopimusajolle tulee syöttää hinta 15 sekunnin kuluessa. Jos hintaa ei ole syötetty 15 sekunnin aikaikkunassa, sopimusajo rekisteröityy summalle 0 €.

- 1. Paina Taksavalikon painiketta 🛈 siirtyäksesi sopimusajon aktivointiin.
- 2. Sopimusajo aktivoidaan painikkeesta 🖬 tai numeronäppäimistön koodilla 25.
- 3. Syötä sopimusajon hinta numeronäppäimistöltä ja vahvista painamalla 🗹, jolloin hinta siirtyy taksamittarin näytölle.
 - a. Hintaa voidaan tarvittaessa suurentaa aktivoimalla sopimusajo uudelleen painikkeella 🖩 taksavalikosta 🖸.
 - b. Huom! sopimusajon hintaa ei voi alentaa.
 - c. Sopimusajoa voidaan myös jatkaa taksa-ajona, jolloin ajettu taksa-ajo lisätään sopimusajon hintaan.
- 4. Aja asiakkaan ilmoittamaan kohdeosoitteeseen ja paina kassapainiketta 🖾.

Kuva 9 Sopimusajon laskutus

2.3.2 Kattomaksu, eli maksimihinta

Matkan alkaessa voidaan taksamittariin asettaa taksa-ajolle kattomaksu eli maksimihinta (suurin mahdollinen matkan hinta).

Toiminnossa asetetaan matkan alkaessa kuljetuksen sovittu taksa-ajon maksimihinta ja aktivoidaan käytettävä taksa, taksamittari pysäyttää matkan aikana automaattisesti hinnan kertymisen asetettuun maksimiarvoon.

HUOM! Kattomaksun lisäksi voidaan kokonaishintaan lisätä lisämaksuja.

- 1. Voit aktivoida kattomaksun Vapaa- tai taksatilassa painikkeesta 📟.
- 2. Syötä maksimihinta numeronäppäimistöltä, hyväksy hinta ja aja kyyti taksalla.
- 3. Hinnan kertyminen pysähtyy, kun maksimihinta on saavutettu.
- 4. Lisää mahdolliset lisämaksut kassatilassa.
- 5. Veloita matkan hinta normaalisti.

Document ID 41668 FI 24.4.2025/ © Semel Oy

2.3.3 Lisämaksut

Matkan hintaan voidaan lisätä erilaisia lisämaksuja Varattu- ja Kassa-tilassa. Taksamittarilla käytettävissä olevat lisämaksut määritellään ja lähetetään mittarille

Kun lisäät taksaan lisämaksuja, kuten avustamislisän, lentokenttälisän, matkatavaralisän tms. paina Varattu- tai Taksa -tilassa näytöllä olevaa 🕀 painiketta, josta avautuu lisämaksujen valintavalikko.

- Aktivoi lisämaksu haluamasi lisämaksun painikkeella. Taksamittari näyttää valitun lisämaksun hintatiedon ja odottaa lisämaksun vahvistamista.
- 2. Vahvista lisämaksu painikkeella 🗹 tai peruuta maksu tarvittaessa painikkeella 🔀
- Valitun lisämaksun hinta ja lisämaksun ikoni näytetään näytön oikeassa yläreunassa. Jos olet valinnut useita lisämaksuja, lisämaksujen kokonaishinta näytetään lisämaksukentässä ja kaikkien lisämaksujen kuvakkeet näkyvät hintakentän alapuolella.
- 4. Lisämaksut lisätään taksan hintaan Kassa -tilaan siirryttäessä. Veloita matkan kokonaishinta maksukortilla tai käteisellä asiakkaan toiveen mukaisesti.

Lisämaksut

Kuva 10 Lisämaksut

HUOM! jos kyydissä on useita matkustajia, ja matkan hinta jaetaan matkustajien kesken, matkustajakohtaiset lisät, esimerkiksi avustuslisä, lisätään kunkin matkustajan jaettuun hinnan osuuteen kassa -tilassa.

2.3.4 Ajoluokka

Kuitin tietoihin voidaan lisätä tunnisteeksi ajoluokka. Ajoluokan tunnisteena voidaan käyttää numeraalista arvoa.

HUOM! Ajoluokan tunnus on mahdollista lisätä kuljetuksen lisäinformaationa joko ennen taksaajon aktivointia tai taksa-ajon aikana.

Voit aktivoida ajoluokan koodilla 16 tai ajoluokan painikkeella 🔄. Aktivoidaksesi ajoluokan, selaa näyttöä painikkeella 🖸, kunnes ajoluokan kuvake näkyy taksamittarin toimintonäppäinten joukossa. Napsauta ajoluokan painiketta ja syötä ajoluokan numero avautuvassa ikkunassa. Hyväksy valinta painikkeella 🗹 tai hylkää painikkeella X.

2.3.5 Arvonlisävero (ALV)

Henkilökuljetusten arvonlisäverokanta on asetettu taksamittarin oletusarvoksi. Jos arvonlisäverokantaa muutetaan, tulee se tehdä Kassa-tilassa ennen maksua ja kuitintulostusta.

Käytössä on kolme arvonlisäveron verokantaa:

ALV 0%	Arvonlisäveroton kuljetus	ALV= 0 %
ALV 14%	Henkilökuljetus	ALV= 14 % (Oletusarvo)
ALV 25,5%	Tavarakuljetus	ALV= 25,5 %

Huom!

Jos käytetään muuta kuin oletusarvona olevaa henkilökuljetuksen arvonlisäverokantaa (Oletusarvo, ALV 14 %), laskee taksamittari automaattisesti uuden hinnan muutetun verokannan mukaiseksi, **kuljetuksen arvonlisäverotonta hintaa ei muuteta**.

Huom2! Sopimusajon arvonlisäverokantaa muutettaessa arvonlisäverokannan muutos ei vaikuta sopimusajon verolliseen kokonaishintaan.

Arvonlisäveron muuttaaksesi, toimi seuraavasti:

- 1. Varmista, että taksamittari on Kassa-tilassa (tilatieto "pois päältä"). Selaa taksamittarin sivuja painikkeella 💬 kunnes sivulla näkyy ALV-ikoni 🚾.
- 2. Siirry muuttamaan arvonlisäverokantaa painikkeella 💯.
- 3. Valitse käytettävä arvonlisäverokanta painikkeilla (0 %), (0 %), (14 %) tai (14 %) tai (25,5%) (25,5 %). **Huomaa!** ALV painikkeiden arvot muodostuvat mittarilla olevan verotiedoston mukaan.
- 4. Veloitettava summa on muuttunut valitun arvonlisäverokannan mukaiseksi. Taksamittarin näytöllä näkyy 2-sekunnin ajan valitun arvonlisäverokannan prosentti.
- 5. Veloita päivitetty matkan hinta asiakkaalta ja tulosta kuitti painikkeella 🖳

Kuva 11 Arvonlisäveron muutos

2.4 Varattu -tila

Taksamittarin Varattu -tilassa taksin vapaavalo on sammutettu ja taksamittariin liitetyn tilausvälitysjärjestelmän tila on varattu. Taksamittarin tilaa osoittaa vasemman yläkulman tilaikoni

Varattu -tilassa ajettu ajomatka lasketaan raportoinneissa tuottavaksi ajoksi.

Varattu -tilan ensimmäisellä näytöllä on muun muassa Hold -painike 🛄, jolla voi pysäyttää taksan hinnan laskeminen väliaikaisesti. Hold -tilasta palataan taksalle painikkeella ᡚ.

Sivulta toiselle siirrytään painikkeella 😔. Katso painikkeiden toimintojen kuvaukset kappaleesta 7.

Varattu -tilassa käytettävissä olevat sivut

2.4.1 Taksaluokan muutos Varattu -tilassa

Voit tarvittaessa muuttaa taksaluokkaa Varattu -tilassa.

- 1. Paina 🛈 painiketta siirtyäksesi taksavalikkoon
- 2. Aktivoi haluamasi taksa taksavalikossa, T1, T2 tai T3.
 - a. Odotusaikataksan voit aktivoida painikkeella 🍱
 - b. Sopimusajon voit aktivoida painikkeella 風.
 - c. Autoilijan oman taksavalikon voit aktivoida painikkeella 🌃
 - d. Voit myös aktivoida taksan numeraalisen arvon perusteella painikkeesta 🖽. Näin tehdessä sinulla tulee olla taksan numerokoodi tiedossa.
- 3. Taksan aktivointivalikossa voit valita haluamasi taksan siirtymällä halutun taksan kohdalle. Voit selata taksavalikkoa painikkeilla ▲ ja ▲. Valittu taksa aktivoidaan painikkeella ▲.
- 4. Taksa T3 aktivoitu (esimerkki)

Taksaluokan muutos Varattu -tilassa

Document ID 41668 Fl 24.4.2025/ © Semel Oy

Semel M2 taksamittarin kuljettajan käyttöohje Sivu |13(43)

2.4.2 Hold -tila

Matkan ja ajan perusteella tapahtuvan hinnan laskeminen voidaan keskeyttää taksa-ajotilassa väliaikaisesti Hold-toiminnolla. Toimintoa käytetään esim. asiakkaasta riippumattoman ylimääräisen ajomatkan/ajoajan kertymisen estämiseksi kokonaishintaan.

Hold -tila aktivoidaan painikkeesta 🛄. Hold -tilasta palataan taksa-ajoon painikkeella ᡚ.

Kuva 12 Hold -tila

Huom! Hold-tilassa taksamittarin näytöllä näytetään koko ajomatkan ennen Hold-tilan aktivointia kertynyt veloitettava summa ja mahdolliset lisämaksut.

2.5 Reittiajo

Reittiajolla tarkoitetaan ennalta sovitun reitin ajamista.

- Jokaisella reitillä on jokin laskutettava kokonaishinta.
- Suorita reittiajon loppulasku reitin ajamisen jälkeen.
- Reittiajon aikana voi vastaanottaa maksuja yksittäisiltä matkustajilta (Lipun myynti).
- Kuljetuksen informaatioon lisätään numeraalinen Reittiajon tunnus (Reittiajon tunnus tulostuu kuittiin annetun numeraalisen arvon mukaisesti).

Käynnistääksesi reittiajon, selaa mittarin sivuja Vapaa -tilassa painikkeella 💬, kunnes näytölle tulee reittiajon painike 🗹.

- 1. Napsauta reittiajo -painiketta 🗹 ajon käynnistämiseksi.
- 2. Näytölle aukeaa reitin aloitusikkuna, jossa syötetään reitin numero.
- 3. Reitin numeron syöttämisen jälkeen voit aloittaa reitin ajon. Ajettu matka näkyy ruudun oikeassa yläkulmassa matkan edetessä.
- 4. Kyydin päättyessä paina kassapainiketta 🖾, jolloin siirrytään reitin laskutustilaan. Ks reittiajon laskutus.

Reittiajon käynnistys

Kuva 13 Reittiajon käynnistys

2.5.1 Reittiajon laskutus

Reittiajon laskutus suoritetaan reitin päätepisteessä, jolloin kuitille tulostuu koko reitin ajetut kilometrit. Kassapainikkeen painamisen jälkeen laskutustilassa syötetään reitin laskutustiedot.

- 1. Syötä reitin ennalta määrättyhinta ja vahvista painikkeella 🗹 tai ohita painikkeella 🔀.
- 2. Syötä reitin maksajatieto ja vahvista painikkeella 🗹 tai ohita painikkeella 🔀.
- 3. Syötä kustannuspaikan tunnus ja vahvista painikkeella 🗹 tai ohita painikkeella 🔀.
- 4. Seuraavaksi syötä asiakasnumero ja vahvista painikkeella 🗹 tai ohita painikkeella 🔀.
- 5. Asiakasnumeron syöttämisen jälkeen avautuu matkustajien lukumäärän syöttöikkuna. Syötä matkustajien lukumäärä ja vahvista painikkeella ☑ tai ohita painikkeella ☑.
- 6. Kun kaikki tarvittavat tiedot on syötetty, tulosta asiakkaan kuitti painikkeella 🗉 tai ohita tulostus painikkeella 💷, jonka jälkeen taksamittari palaa Vapaa -tilaan.

Reittiajon laskutus

Kuva 14 Reittiajon laskutus

2.5.2 Lipun myynti reittiajossa

Voit myydä lipun reittiajon ollessa aktiivisena.

- 1. Aktivoi lipun myynti painikkeella 🕅 jolloin taksamittarin numeronäppäimistö avautuu.
- 2. Syötä veloitettavan lipun hinta ja vahvista toiminto painikkeella 🗹 tai ohita painikkeella 🔀.
- 3. Lipun laskutusvalikko avautuu.
- 4. Veloita asiakkaan matkalippu joko Käteis- tai korttimaksuna, yhtiölaskutuksena tai omalaskutuksena.
- 5. Taksamittari palaa Reittiajo -tilaan ja voit jatkaa reittiajoa.

Kyydin päättyessä paina kassapainiketta 🖾 ja suorita reitin laskutus kuten kappaleessa 2.5.1.

Huom! Asiakkaan maksama lipun hinta vähennetään matkan lopussa annettavasta kokonaishinnasta automaattisesti.

2.6 Tilausnumero

Matkan tietoihin voidaan lisätä tilausnumero. Tilausnumero tulostuu matkan kuitille ja siirtyy myös maksuliikennejärjestelmään matkojen ja tilausten yhdistelyä varten.

HUOM! Tilausnumero on mahdollista lisätä kuljetuksen lisäinformaatioksi joko ennen taksa-ajon aktivointia tai taksa-ajon aikana.

- 1. Selaa näyttöä painikkeella 💬 kunnes löydät tilausnumeron syöttöpainikkeen 🛅.
- Painettuasi tilausnumeron painiketta näytölle avautuu numeronäppäimistö, jolle tilausnumero syötetään. Hyväksy lopuksi tilaus painamalla . Tilaustunnus näkyy hetkellisesti taksamittarin näytöllä harmaalla pohjalla.
- 3. Tilausnumeron syötettyäsi, taksamittarin ollessa Vapaa -tilassa, aktivoi taksa. Esimerkissä on valittu taksa T1. Jos mittari on jo ollut taksalla, lähde liikkeelle
- 4. Asetettu taksa tulostuu matkan kuittiin veloituksen yhteydessä.

Kuva 15 Tilausnumeron syöttäminen

3. Maksutapahtumat

Taksamittari siirtyy Kassa-tilaan painikkeella **Päältä**. Voit veloittaa asiakkaan matkan käteisellä, maksukortilla, yhtiölaskutuksella sekä omalaskutuksella.

Huom! Kela -matkojen laskutus on kuvattu kappaleessa 4. Kela kuljetus ja laskutus.

Kassa -tilassa voit käyttää useita maksamiseen liittyviä toimintoja, kuten matkan hinnan jakamista useammalle matkustajalle.

Maksun jakaminen, tippi, alennus, maksun oikaisu ja hukka-ajo on kuvattu alempana omissa kappaleissaan.

Kassa -tilassa on käytettävissä myös toiminto -valikko, jossa voit valita toimintoja. Valikkoon siirrytään painikkeella 🗐.

Voit selata valikkoa nuolipainikkeilla 🗖 ja 🗖 ylös - ja alaspäin.

Valittu toiminto aktivoidaan painikkeella 🗹.

Painiketta 😂 painamalla palataan takaisin OFF-tilaan toimintoa valitsematta.

Toimintovalikossa käytettävissä olevat toiminnot on listattu *kappaleessa 7.6 Menu-toimintojen koodit.*

3.1 Käteismaksu

Käteismaksun veloitus suoritetaan, kun taksamittari on Kassa -tilassa. Veloitettuasi asiakasta paina kuitti -painiketta 🔍, jolloin matkan kuitti tulostuu. Jos asiakas ei halua kuittia, voit ohittaa kuitin tulostuksen painikkeesta 🖳

3.2 Korttimaksut

Document ID 41668 FI 24.4.2025/ © Semel Oy

3.2.1 Korttimaksaminen M2 Basic taksamittarilla

Semel M2 Basic taksamittarijärjestelmän toimitussisältöön ei kuulu integroitua maksupäätettä.

Korttimaksut voidaan kuitenkin eritellä raporteissa, toimimalla korttimaksua vastaanotettaessa seuraavasti:

- 1. Taksamittarin ollessa kassatilassa, siirry laskutusvalikkoon painikkeella 🕮
- 2. Laskutusvalikossa valitse korttimaksutoiminto 🗟, jolloin maksu kirjataan korttimaksuksi raportoinnissa.
- 3. Tulosta asiakkaan kuitti painikkeella 🗉 tai ohita kuitin tulostus painikkeella 💷
- 4. Maksun veloituksen jälkeen taksamittari palaa Vapaa -tilaan.

Kuva 16 Korttimaksu M2 Basic mittarilla

3.3 Yhtiölaskutus

Asiakas voi maksaa matkan yhtiölaskutuksella, jos hänen asiakasnumeronsa on lisätty maksuliikennejärjestelmään.

Kun kyyti on ajettu ja taksamittari on Kassa -tilassa, toimi seuraavasti:

- 1. Siirry laskutusvalikkoon painikkeella
- 2. Valitse laskutusvalikossa yhtiölaskutus 🍸 painikkeella.
- 3. Numeronäppäimistö avauduttua kysytään asiakkaan **omaosaa**. Syötä asiakkaan omavastuu, ja vahvista ✓ painikkeella. Jos asiakkaalla ei ole omavastuuta, ohita omavastuun syöttäminen painamalla ✓. Tarvittaessa peruuta toiminto painamalla X.
 - a. Omaosan jälkeen avautuu **maksajatunnuksen** syöttöikkuna. Syötä maksajan tunnus ja hyväksy painamalla 🗹 tai ohita maksajatunnus painamalla 🔀.
 - b. Maksajatunnuksen jälkeen numeronäppäimistö avautuu kustannuspaikan valintaan. Syötä kustannuspaikka ja hyväksy ✓ painikkeella tai ohita kustannuspaikan syöttäminen painikkeella X.
 - c. Kustannuspaikan jälkeen avautuvassa ikkunassa syötetään matkustajien
 lukumäärä ja hyväksytään painikkeella . Laskutustapahtuma peruuntuu, jos tässä vaiheessa painetaan X
- 4. Tietojen syöttämisen jälkeen mittarin näytölle tulee kooste laskutustiedoista. Vahvista tapahtuma 🗹 painikkeella tai peruuta laskutustoiminto painikkeella 😂.
- 5. Taksamittari tulostaa ensin kuljettajan kuitin. Tulosta asiakkaan kuitti painikkeella 💷 tai ohita kuitin tulostus painikkeella 💷.
- 6. Jos asiakkaan kuuluu maksaa omavastuu, se veloitetaan asiakkaalta lopuksi käteisellä tai maksukortilla.

Kuva 17 Yhtiölaskutus

3.4 Omalaskutus

Omalaskutus tarkoittaa, että autoilija on sopinut asiakkaan kanssa, että matka laskutetaan erikseen autoilijan toimesta.

Kun kyyti on ajettu ja taksamittari on Kassa -tilassa, toimi seuraavasti:

- 1. Siirry laskutusvalikkoon painikkeella 🗐
- 2. Valitse laskutusvalikossa omalaskutus **O** painikkeella.

Document ID 41668 FI 24.4.2025/ © Semel Oy

- 3. Numeronäppäimistö avauduttua kysytään asiakkaan **omaosaa**. Syötä asiakkaan omavastuu, ja vahvista ✓ painikkeella. Jos asiakkaalla ei ole omavastuuta, ohita omavastuun syöttäminen painamalla ✓. Tarvittaessa peruuta toiminto painamalla X.
 - a. Omaosan jälkeen avautuu **maksajatunnuksen** syöttöikkuna. Syötä maksajan tunnus ja hyväksy painamalla 🗹 tai ohita maksajatunnus painamalla 🔀.
 - b. Maksajatunnuksen jälkeen numeronäppäimistö avautuu kustannuspaikan valintaan. Syötä kustannuspaikka ja hyväksy ✓ painikkeella tai ohita kustannuspaikan syöttäminen painikkeella X.
 - c. Kustannuspaikan jälkeen avautuvassa ikkunassa syötetään matkustajien
 lukumäärä ja hyväksytään painikkeella . Laskutustapahtuma peruuntuu, jos tässä vaiheessa painetaan X
- 4. Tietojen syöttämisen jälkeen mittarin näytölle tulee kooste laskutustiedoista. Vahvista tapahtuma Zapainikkeella tai peruuta laskutustoiminto painikkeella
- 5. Taksamittari tulostaa ensin kuljettajan kuitin. Tulosta asiakkaan kuitti painikkeella 🗉 tai ohita kuitin tulostus painikkeella 💷.
- 6. Jos asiakkaan kuuluu maksaa omavastuu, se veloitetaan asiakkaalta lopuksi käteisellä tai maksukortilla.

Kuva 18 Omalaskutus

3.5 Jaettu maksu

Matkan summa voidaan jakaa useamman matkustajan kesken. Voit tehdä maksun jaon myös kesken matkan, esim. jos joku matkustaja jää pois kyydistä muita aikaisemmin. Maksun jako tulee tehdä ennen ensimmäisen maksutapahtuman suorittamista.

Voit jakaa maksun seuraavilla tavoilla:

- 1. asettamalla maksettavan osuuden summan painikkeella 🕮
- 2. syöttämällä maksajien lukumäärän painikkeesta 🗹
- 3. asettamalla maksettavan osuuden prosentteina painikkeella

3.5.1 Maksun jako asettamalla maksettava summa

Voit jakaa matkan hinnan asettamalla ensimmäiselle maksulle hinnan. Loput hinnasta jäävät seuraavan maksajan maksettavaksi. Voit myös siirtyä takaisin taksalle ja jatkaa matkaa, jos seuraava maksaja/maksajat jäävät kyytiin.

1. Varmista, että taksamittari on kassalla. Siirry seuraavalle sivulle 🖸 painikkeesta.

Document ID 41668 Fl 24.4.2025/ © Semel Oy Semel M2 taksamittarin kuljettajan käyttöohje Sivu |20(43)

- 2. Valitse jaetun maksun valikko 🖾.
- 3. Avaa numeronäppäimistö hinnan syöttämistä varten 🕮 painikkeella.
- 4. Syötä maksettava hinnan osuus ja vahvista painikkeella 🗹.
- Taksamittarin näytölle tulee maksettavan osuuden hinta. Vahvista toiminto painikkeella ✓.
 Voit peruuttaa toiminnon painikkeella X ja voit vielä tässä vaiheessa muuttaa maksun jakoperusteita painikkeilla [№], K ja [%].
- Taksamittari on jälleen Kassa-tilassa; tulosta asiakkaan kuitti. Kuitille tulostuu erittely matkasta ja maksuosuudesta. Ks kuva seuraavalla sivulla.

 20.00
 Image: Constraint of the second se

Kuva 19 Maksun jako asettamalla maksettava summa

3.5.2 Maksun jako maksajien lukumäärän mukaan

Tarvittaessa voit jakaa matkan hinnan matkustajien lukumäärän mukaan, jolloin kaikille matkustajille tulee maksettavaksi sama summa, *jos he jäävät pois kyydistä samaan aikaan*. Jos osa matkustajista jatkaa matkaa, heidän matkansa hinta nousee ajetun lisämatkan hinnan mukaan. Seuraavassa kohdeosoitteessa matkan hinnan jako tulee suorittaa uudelleen ja veloittaa jäljellä olevia matkustajia jaetun hinnan mukaan. Jos matkaa halutaan edelleen jatkaa seuraavan osoitteeseen, toimi kuten yllä.

- 1. Taksamittarin ollessa kassa -tilassa, siirry seuraavalle toimintosivulle painamalla painiketta. *Kuva seuraavalla sivulla.*
- 2. Siirry jaetun maksun toimintoon painikkeella 🗳
- 3. Avaa jaetun maksun maksajien lukumäärän asetustoiminto painikkeella **K**, jolloin taksamittarin numeronäppäimistö avautuu.
- 4. Syötä maksajien lukumäärä ja vahvista toiminto painikkeella 🗹.
- 5. Taksamittarin näytöllä näytetään maksuosuuden hinta. Vahvista toiminto painikkeella 🗹
- 6. Taksamittari siirtyy kassa -tilaan ja näytölle tulee maksettava matkan osuuden hinta. Tulosta asiakkaan kuitti 🗊 painikkeesta. Kuitille tulostuu erittely matkasta ja maksetusta.

 Taksamittari palaa kassa -tilaan ja näytöllä näkyy maksamatta jäänyt osuus. Veloita matkan hinta seuraavalta matkustajalta tai palaa taksalle jatkaaksesi matkaa muiden matkustajien kanssa.

Kuva 20 Maksun jako matkustajien lukumäärän mukaan

3.5.3 Maksun jako summan prosenttiosuuden mukaan

Voit jakaa matkan hinnan asettamalla maksuosuuden prosentteina.

- 1. Taksamittarin ollessa kassa -tilassa, siirry seuraavalle toimintosivulle painamalla 💬 painiketta.
- 2. Siirry jaetun maksun toimintoon painikkeella 🖾,
- 3. Avaa numeronäppäimistö jaetun maksun prosenttiosuuden painikkeella [%].
- 4. Syötä maksuosuus prosentteina ja vahvista toiminto 🗹 painikkeella
- 5. Taksamittarin näytöllä näytetään maksuosuuden hinta. Vahvista toiminto painikkeella 🗹
- 6. Taksamittari siirtyy kassa -tilaan ja näytölle tulee maksettava matkan osuuden hinta. Tulosta asiakkaan kuitti 🗊 painikkeesta. Kuitille tulostuu erittely matkasta ja maksetusta osuudesta.
- Taksamittari palaa kassa -tilaan ja näytöllä näkyy maksamatta jäänyt osuus. Veloita matkan hinta seuraavalta matkustajalta tai palaa taksalle jatkaaksesi matkaa muiden matkustajien kanssa.

Kuva 21 Maksun jako prosenttiosuudella

3.6 Tippi

Voit, asiakkaan niin halutessa, lisätä matkan hintaan tipin taksamittarin ollessa Kassa-tilassa. Tippi voidaan lisätä

- 1. Asettamalla matkalle uusi hinta
- 2. Prosentteina matkan hinnasta
- 3. Asettamalla annettavan tipin summa taksamittarille

Siirry Kassa-tilaan matkan päätyttyä.

- 1. Tipin asettamiseksi selaa näyttöä Kassa-tilassa painikkeella 💬, kunnes näytölle tulee näkyviin tippipainike 🔝.
- 2. Paina tippipainiketta siirtyäksesi tipin asetustilaan.
- 3. Syötä matkalle uusi hinta. Uuden hinnan näkyessä Maksu-kentässä, hyväksy hinta painamalla 🗹.
- Jos asiakas haluaa antaa tipin prosentteina, siirry prosenttien asetustilaan ohittamalla maksun asetussivu painikkeella . Syötä tipin prosenttiarvo T.PRO -kenttään ja hyväksy painikkeella.
- 5. Kun tippi halutaan antaa rahasummana, ohita tipin maksu- ja prosenttisivut painamalla kaksi kertaa ☑, ja syötä tipin summa T.Hinta -kenttään. Hyväksy tipin summa painamalla ☑
- 6. Tippi lisätään matkan hintaan ja asiakkaan kuitille tulostuu erittely matkasta ja maksetusta tipistä.

Kuva 22 Tipin kirjaaminen

3.7 Alennus

Voit antaa matkan hinnasta alennusta Alennus-toiminnolla Kassa-tilassa.

Huom! Sopimusajosta ei voi antaa alennusta.

- 1. Antaessasi alennusta matkasta, selaa näyttöä Kassa-tilassa painikkeella 편, kunnes näytölle tulee näkyviin alennuspainike 😂.
- 2. Paina alennuspainiketta siirtyäksesi alennuksen asetustilaan.
- 3. Syötä matkalle uusi, alennettu hinta. Uuden hinnan näkyessä Maksu-kentässä, hyväksy hinta painamalla 🗹.
- 4. Jos annat alennuksen prosentteina, siirry prosenttien asetustilaan ohittamalla maksun asetussivu painikkeella . Syötä alennuksen prosenttiarvo A.Pro kenttään ja hyväksy painamalla .
- 5. Kun haluat antaa alennuksen euroina, ohita alennuksen maksu- ja prosenttisivut painamalla kaksi kertaa ☑, ja syötä alennuksen määrä A.Hinta -kenttään. Hyväksy painamalla ☑.
- 6. Alennettu hinta näkyy mittarin näytöllä ja asiakkaan kuitille tulostuu erittely matkasta ja alennuksesta.

Kuva 23 Alennuksen antaminen

3.8 Maksun oikaisu

Maksun oikaisu -toiminnolla voidaan korjata asiakkaan maksun laskutus- tai muu virhe. Maksun oikaisun toiminto palauttaa viimeisimmän päättyneen tai vaihtoehtoisesti keskeneräisen kuljetuksen maksun ja/tai maksut kuittikohtaisesti uudelleen käsiteltäväksi.

Huom! Jos maksun oikaisu on tarpeellista, tulee se tehdä Vapaa-tilassa ennen kuin seuraava kyyti aktivoidaan.

Semel M2 Taksamittari noudattaa maksun oikaisun mahdollistamisessa voimassa olevia kansallisia kirjanpitosäännöksiä.

- 1. Aloittaessasi maksutapahtuman oikaisun, varmista että taksamittari on **Vapaa** -tilassa.
- 2. Selaa mittarin näyttöä painikkeella 💬 kunnes löydät maksun oikaisupainikkeen 選. Paina oikaisupainiketta, jolloin taksamittari siirtyy maksun oikaisutilaan.
- Selaa maksuja, joita on mahdollista oikaista painikkeilla ▲ ja ▲. Oikaistava maksutapahtuma voidaan myös hakea kuitin numerolla. Avaa numeronäppäimistö painikkeella ➡ ja syötä kuitin numero. Vahvista oikaistava maksu painikkeella ▲.
- Taksamittari tulostaa oikaisun erittelyn ja odottaa vahvistusta. Vahvista oikaisu painikkeella ✓ tai peruuta toiminto painikkeella
- 5. Tulosta asiakkaan kuitti painikkeella 🕮.
- 6. Taksamittari pyytää vahvistusta maksutapahtuman korjauskäsittelyyn. Vahvista maksutapahtuman korjaus painikkeella vaitai hylkää maksutapahtuman oikaisu painikkeella vaita. Jos oikaisu hylätään, mittari palaa oikaisua edeltävään Vapaa -tilaan, jossa maksu on veloitettu asiakkaalta.

Kuva 24 Maksun oikaisu

Oikaisun vahvistuksen jälkeen maksutapahtuma palautuu Kassa -tilaan uudelleen veloitettavaksi.

3.9 Hukka-ajo

Jos asiakas ei syystä tai toisesta maksa hänen maksettavakseen kertynyttä matkan hintaa, voit tarvittaessa kirjata kyydin Hukka-ajoksi.

Hukka-ajot kirjautuvat raportteihin ja taksamittarin kokonaismuisteihin. Hukka-ajon kilometrit rekisteröidään kokonaisajomäärään.

Hukka-ajo kirjataan Kassa-tilassa.

- 1. Selaa taksamittarin sivuja painikkeella ⊡ kunnes sivulla näkyy hukka-ajon painike 🎹.
- 2. Napsauta hukka-ajon painiketta 🟛, jolloin matka kirjautuu hukka-ajoksi.
- 3. Vahvista toiminto painikkeella . Ajettu kuljetus/matka kirjataan raportilla hukka-ajoksi ja hukka-ajon kuitti tulostuu automaattisesti.

Kuva 25 Hukka-ajon kirjaaminen

4. Sotematkojen laskutus

Hyvinvointialueiden myöntämissä SHL- ja VPL-matkoissa asiakkaan tilaustietojen mukana tulevat maksutiedot, maksuihin liittyvät rajoitteet sekä sallitut lisämaksut, kuten esim. avustamislisä tai matkan maksimihinta. Tiedot tulevat asiakkaan matkaprofiilista välityskeskuksen kautta.

Matkan hinta lähetetään välityslaitteelle sen jälkeen, kun tilaus on hyväksytty taksissa. Syy tähän on asiakkaan luokseajon kustannus, joka selviää vasta sitten, kun tiedetään mistä auto lähtee liikkeelle. Välityslaitteen näytölle tulee ilmoitus matkan hinnan päivittymisestä.

Matkan hinta päivittyy taksamittarille automaattisesti silloin kun käytössä on Semel M2 Premium järjestelmä, jossa välityspääte (tablet) on integroitu taksamittarijärjestelmään.

Jos välityspäätteenä käytetään puhelinta, tilauksen mukana tullut matkan hinta syötetään taksamittarille matkan päätyttyä.

5. Kela-kuljetus ja laskutus

Kela-kuljetusten laskutukseen liittyy tiettyjä Kelan vaatimuksia sähköisen korvauskäsittelyn sujumisen varmistamiseksi. Oikein suoritetut veloitukset läpäisevät Kelan käsittelyn nopeasti, jolloin tapahtumat myös tilitetään nopealla aikataululla.

Virheelliset tapahtumat menevät manuaaliseen käsittelyyn, jossa tapahtumien tilitys on hitaampaa tarvittavien selvitysten ja korjausten vuoksi.

5.1 Kela -kuljetus ja laskutus M2 Basic Plus kokoonpanolla

Semel M2 Basic Plus laitekokoonpano sisältää Semel M2 Taksamittarin, Semel Rx90hn tulostimen ja Link 2500- tai Castles MP200 maksupäätteen.

HUOM! Tässä kokoonpanossa ei ole tablet välityslaitetta, joten Kela -kyydin tilaustunnus syötetään taksamittarille sen jälkeen, kun asianmukainen Kela -taksa on aktivoitu. Kelatoimintojen painike aktivoituu Kelataksan valinnan jälkeen.

- 1. Aja ensimmäisen asiakkaan nouto-osoitteeseen.
- Nouto-osoitteeseen saavuttuasi, valitse asianmukainen Kelataksa ja aktivoi sen jälkeen Kelatoiminnot painikkeesta Kelatoimintovalikossa voit

elatoimintovalikossa volt

- a. Syöttää asiakkaan tilaustunnuksen 🕰
- b. Selata tilausnumeroita nuolipainikkeilla 🗖 ja 🔽
- c. Kirjata asiakkaita sisään nouto-osoitteessa 🖄
- d. Kirjata asiakkaita ulos kohdeosoitteeseen saavuttaessa $igsimed {a}$.

e. Poistaa tilaustunnuksen, jos asiakas ei saavukaan 🔀

- 3. Avaa tilauksen tallennusikkuna painikkeesta 🕰.
 - a. Taksamittarin numeronäppäimistö avautuu tilaustunnuksen syöttämistä varten.
 - b. Syötä asiakkaan tilaustunnus ja hyväksy painamalla 🗹.
 - c. Tarvittaessa lisää myös muiden asiakkaiden tilaustunnukset samalla tavalla.
- 4. Matkustaja(t) kirjataan sisään, kun auto on saapunut nouto-osoitteeseen ja tilaustunnukset on syötetty taksamittarille. Kirjaa asiakas sisään tilaukselle painikkeella 🚨.
- Jos samaan kyytiin on tulossa useita matkustajia, aja seuraavan asiakkaan noutoosoitteeseen ja kirjaa asiakas sisään.
 Huom! jos kyytiin tulee useita matkustajia, varmista että kirjaat asiakkaat oikeille tilaustunnuksille.
- 6. Kohdeosoitteeseen saavuttaessa kirjaa asiakas ulos Kelatoimintojen painikkeesta 单 ja vahvista uloskirjautuminen painikkeella 🗹. Varmista, että kirjaat ulos oikean matkustajan.
- 7. Taksamittari siirtyy matkan laskutustilaan ja odottaa omavastuun valintaa.
- 8. Valitse asiakkaalta veloitettava omavastuun osuus siirtymällä nuolipainikkeilla oikealle riville. Vahvista valinta painikkeella 🗹.

- 9. Taksamittari näyttää valitun omavastuun, joka tulee hyväksyä painamalla uudestaan 🗹.
- 10. Taksamittari näyttää tilaustunnuksen hetkellisesti, tulostaa kuljettajan Kela-kuitin ja jää odottamaan Kela-kuitin tulostusta.
 - a. Tulosta Kela-kuitti painikkeella 💷
 - b. Tai ohita kuitin tulostus painikkeella 🔳
- 11. Taksamittari siirtyy Kassa-tilaan odottamaan asiakkaan omavastuun veloitusta.

5.2 Kela -kuljetus ja -laskutus M2 Premium laitekokoonpanolla

Semel M2 Premium laitekokoonpano sisältää Semel M2 Taksamittarin, Semel Rx90hn tulostimen, Link 2500- tai Castles MP200 maksupäätteen ja Semel Contact Tablet tilausvälityspäätteen.

Huom! Semel Contact tabletin käyttöohje on luettavissa ja/tai ladattavissa osoitteessa <u>https://www.semel.fi/taksiautoilijalle/kayttoohjeet.html</u>

Tablet kokoonpanolla Kelatilauksen matkustajakohtainen tilaustunnus siirtyy taksamittarille tabletilta.

1. Kelatilauksen saapuessa välityslaitteelle, hyväksy tilaus ja aja asiakkaan tilauksen mukaiseen nouto-osoitteeseen.

- 2. Saavuttuasi asiakkaan nouto-osoitteeseen, siirry taksavalikkoon ja valitse asianmukainen Kelataksa.
 - a. Aktivoi taksan valinta painikkeella 🖬 tai 🗊 ja valitse sopivan Kela-alueen taksa.

- b. Aktivoi KELA-taksa painikkeella 🗹 tai palaa edelliseen tilaan painikkeesta
- c. **Huom!** Taksavalikossa valittuna oleva taksa aktivoituu automaattisesti, jos mitään valintaa ei ole suoritettu 5-sekunnin kuluessa.
- 3. Taksan aktivoinnin jälkeen, siirry tabletilla kyseisen asiakkaan tilaukselle ja kirjaa saapumisesi nouto-osoitteeseen tilauksen painikkeella

Huom! jos kyytiin tulee enemmän kuin yksi matkustaja, varmista, että kuittaat saapumisen oikean asiakkaan tilaukselle. Aktiivisia tilauksia voit selata tabletin vasemman alareunan nuolipainikkeista < ja >.

- 4. Asiakkaan noustessa kyytiin kirjaa asiakas sisään painikkeesta 🙆 Varmista, että kirjaat asiakkaan kyytiin nousemisen oikealle tilaukselle.
- 5. Kohdeosoitteeseen saavuttuanne, kirjaa asiakas ulos painikkeesta 🚉, jolloin siirrytään omavastuun ja matkan kustannuksen laskutukseen.

Jälleen varmista, että kirjaat ulos oikean asiakkaan.

- 6. Laskutustietojen (omavastuun) valinnan jälkeen matkan maksutiedot siirtyvät taksamittarille, jossa varsinainen matkan veloitus suoritetaan.
 - a. Silloin kun kyydissä on enemmän kuin yksi maksava asiakas, matkan kustannusten jakaminen suoritetaan taksamittarilla.
 - b. **Huom!** matkustajakohtaiset lisät, kuten avustamis- tai porraslisä, lisätään asiakkaan matkan hintaan sitten kun jako on suoritettu.
 - i. Avaa lisämaksuvalikko painikkeesta ∰ ja valitse tarvittava lisä nuolipainikkeilla vierittämällä.
 - ii. tai kosketa näyttöä matkan hinnan alapuolelta numeronäppäimistön avaamiseksi ja syötä lisän numerokoodi. Hyväksy painikkeella 🗹.
 - c. Jos matkan hinta on pienempi kuin Kelan omavastuu, asiakkaan omavastuun hinta päivittyy taksamittarille laskutustietojen siirron yhteydessä.
 - d. Jos asiakkaan vuosittainen Kela-omavastuu on täyttynyt, omavastuuta ei peritä. Tieto vuosittaisen omavastuun täyttymisestä tulee Kelasta tilaustietojen mukana.
 - e. Matkan loppusumma menee Kelan sähköiseen käsittelyyn ja tilitetään autoilijalle käsittelyn jälkeen.
- 7. Taksamittari tulostaa automaattisesti Kela-kuljetuksen kuljettajan kuitin.
- 8. Taksamittari siirtyy Kassa-tilaan asiakkaan omavastuun veloitusta varten.
- 9. Kun asiakkaan/asiakkaiden matkat on kuitattu ja omavastuut veloitettu, tablet ja taksamittari palaavat Vapaa-tilaan.

6. Kirjoitin ja kuitin tulostus

Taksamittarin raporttien ja kuittien täydelliseen virheettömään tulostukseen tarvitaan taksamittarin yhteyteen suunniteltu kirjoitin.

On olemassa alueita, joissa paikallinen tai kansallinen lainsäädäntö edellyttää taksamittariin liitettyä kuittikirjoitinta.

Lämpökirjoitin Semel RX90hn

Lämpökirjoitin on suositeltavaa sijoittaa autoon siten, että kirjoitin ei ole alttiina suoralle auringonpaisteelle tai kuumuudelle.

UV-säteily ja kuumuus heikentävät tulostimen paperin laatua.

Käytettävän lämpöpaperin säilytyksessä tämä on myös huomioitava.

Kuitin tulostaminen maksutapahtuman yhteydessä voidaan ohittaa käteismaksuissa, mikäli sitä ei ole paikallisella lainsäädännöllä vaadittu.

Tulostuspainikkeet M2 Taksamittarissa:

E	Kuitin tulostus
I	Kuitin kopio (Koodi 61)
	Asiakkaan kuitin tai kuittikopion tulostuksen ohitus

6.1 Kuitin tulostus

Maksutapahtuman kuitti tulostetaan painamalla 🗉 painiketta taksamittarin ollessa Kassa-tilassa.

6.2 Kuitin tulostuksen ohittaminen

Huom! Toiminto on mahdollinen maksuissa, joissa ei ole maksutapaan liittyvää tulostusvaatimusta tai lainsäädännöllistä estettä.

Taksamittarin tila	Taksamittarin näyttö	Toimenpide
Maksutapahtuma (Taksamittari on Kassa- tilassa).		Painamalla TAXI painiketta, taksamittari siirtyy Pois Päältä-tilaan ilman kuitin tulostusta.

M2 Touch taksamittarin asiakkaan kuitin tai kuittikopion tulostuksen ohituspainike

maksutapahtumissa on 🛄

Document ID 41668 Fl 24.4.2025/ © Semel Oy

6.3 Kuitin kopio historiasta

Kuitin kopio voidaan tulostaa lähihistoriasta kuittinumerolla tai maksutapahtuman summan ja päivämäärän perusteella.

Semel Vuoronet palvelu sisältää kaikki taksamittarin historian tapahtumat ja tallenteet, josta koko käyttöhistorian muodostuneet kuitit voidaan nähdä (Vuoronet Basic ja Vuoronet Extra) ja tarvittaessa tulostaa (Vuoronet Extra) yksittäisinä kuittitulosteina.

Kuitista tulostettu kopio sisältää aina tekstin "KOPIO".

6.3.1 Kuitin tulostus kuittinumerolla

Voit tulostaa jo veloitetun maksun kuitin kuittinumerolla. Taksamittarin tulee olla Vapaa -tilassa

- 1. Avaa numeronäppäimistö koskettamalla taksamittarin näytön oikeaa yläreunaa.
- 2. Syötä koodi 61 ja paina 🗹 painiketta.
- 3. Syötä kuitin numero näytölle aukeavaan kuittinumeron syöttöikkunaan ja vahvista painamalla 🗹
- 4. Kuitin kopio tulostuu ja taksamittari palaa Vapaa -tilaan.

6.3.2 Kuitin tulostus ilman kuittinumeroa

Kuitin voi tulostaa ilman kuitin numeroa hinnan ja päivämäärän perusteella. Taksamittarin tulee olla Vapaa -tilassa

- 1. Avaa numeronäppäimistö koskettamalla taksamittarin näytön oikeaa yläreunaa.
- 2. Syötä koodi 61 ja paina 🗹 painiketta.
- 3. Ohita kuittinumeron syöttöikkuna painamalla 🗹
- 4. Näytölle avautuu matkan hintaa kysyvä ikkuna. Syötä matkan hinta ja paina 🗹
- Seuraavassa ikkunassa syötetään matkan päivämäärä VVKKPP muodossa. Vahvista ✓ painikkeella
- 6. Kuitin kopio tulostuu ja taksamittari palaa Vapaa -tilaan.

6.3.3 Kuuden viimeisen kuitin tulostus historiasta

Voit tarvittaessa tulostaa viimeiset 6 kuittia historiasta toimintokoodilla 87. Kuittien tulostus on mahdollista taksamittarin ollessa OFF-tilassa tai Vapaa-tilassa.

Kuvassa kuuden viimeisen kuitin tulostus esitetään Vapaa-tilassa.

- 1. Kosketa näytön oikean yläreunan aluetta numeronäppäimistön avaamiseksi.
- 2. Syötä koodi 87 ja vahvista painamalla 🗹.
- 3. Viimeiset 6 kuittia tulostetaan ja taksamittari palaa Vapaa-tilaan.

6.4 Automaattinen allekirjoitus taksikuittiin

Semel M2 Taksamittarin yhteydessä on käytössä **Semel RX90hn Modern** lämpökirjoitin, joka mahdollistaa kuljettajan allekirjoituksen automaattisen tulostuksen maksukuitteihin.

Allekirjoituksen tallennuksen voi suorittaa RX90hn Modern lämpökirjoittimelle joko ajovuoron ollessa aktiivinen tai ennen ajovuoron aloitusta.

Huom! tallennettu allekirjoitus poistuu automaattisesti lämpökirjoittimen muistista ajovuoron päättyessä.

6.4.1 Allekirjoituksen tallennus

1. Aktivoi lämpökirjoitin koskettamalla näyttöä.

2. Siirry seuraavaan näyttötilaan painikkeella 💬

3. Allekirjoita katkoviivan yläpuolelle (esim. kosketusnäyttökynällä) ja tallenna allekirjoitus painikkeella 🔛

Document ID 41668 FI 24.4.2025/ © Semel Oy

Painike C tyhjentää näytölle kirjoitetun allekirjoituksen/tekstin. Painikkeella Siirrytään näytön seuraavaan tilaan. Painikkeella C tallennetaan näytölle kirjoitettu allekirjoitus.

7. Taksin Vapaa-valon ohjaus

Taksin vapaavaloa ohjataan Semel M2 Taksamittarin toimesta automaattisesti siten, että "taksikyltin" valo sammutetaan aina Varattu-tilassa ja sytytetään automaattisesti taksamittarin siirtyessä Vapaa-tilaan.

Voit tarvittaessa ohjata Vapaa-valon toimintaa manuaalisesti painikkeita 🔤 ja 📼 käyttämällä. **Huom!** kun Vapaa-valoa ohjataan manuaalisesti, auton varaustila ei muutu välityskeskuksessa.

Symboli **TAXI** näyttää taksin vapaavalon olevan päällä/aktiivinen ja samalla taksamittariin liitetyssä tilausvälitysjärjestelmässä on ohjattuna Vapaa-tila.

Vapaa -valon ollessa "harmaana" taksikyltin valo ei pala, mutta auton tila näkyy "Vapaana" välityskeskuksessa.

Kuva 26 Taksin Vapaa-valon ohjaus

8. Kuvakkeet ja painikkeet

Toiminnot aktivoidaan taksamittarin näytöllä olevilla painikkeilla. Toimintojen sisällä liikutaan ylös,

alas ja sivuille nuolipainikkeilla **XXXII A.** Huom! Osalla toiminnoista on numeraalinen käyttökoodi, ja se on mainittu painikkeen ohessa.

Soikeat kuvakkeet kappaleessa 8.5 informoivat taksamittarin aktiivisesta tilasta.

8.1 Perustoimintojen käyttöpainikkeet

Tässä taulukossa on listattu taksamittarin eniten käytössä olevien toimintojen painikkeet. Lisää toimintoja on seuraavan sivun taulukossa.

TAXI		Siirtyminen Vapaa-tilaan Pois Päältä-tilasta ja aloitusajon tilasta	K	Koodi 42	Maksun jako rahamäärän, matkustajamäärän tai tietyn prosentin mukaan (kpl 3.5)
199	Koodi 21	Ajovuoron aloitus	123		Voit valita laskutustavan laskutusvalikosta
FEE	Koodi 22	Ajovuoron lopetus	Υ	Koodi 51	Yhtiölaskutus
<u></u>	Koodi 70	Aktiivisen vuoron tiedot	0	Koodi 59	Omalaskutus
		Paluu edelliselle sivulle			Kassa; maksutilaan siirtyminen
\checkmark		Toiminnon hyväksyntä	Ē	• •	Maksun kuitin tulostus

Semel M2 taksamittarin kuljettajan käyttöohje Sivu |34(43)

		Toiminnon peruutus			Asiakkaan kuitin tulostuksen ohitus
×		Merkkien poistaminen	E	Koodi 321	Maksutapahtuman korjaus/hyvitys
•••		Selaa/vaihda sivua			Kuljettajan kuitin tulostus
T1		Taksan valinta		Koodi 61	Asiakkaan kuittikopion tulostus
Ĵ		Taksavalikko. Selaa nuolinäppäimillä		Koodi 49	Hukka-ajo
ممو	Koodi 26	Reittiajo	\mathbf{X}	Koodi 65	Odotusaika näytölle
lla	Koodi 25	Kiinteä hinta, syötä sovittu matkan hinta	km	Koodi 64	Näytä ajettu matka mittarin näytöllä
∎ Nº	Koodi 15	Matkan tilausnumeron syöttäminen	TAXI	Koodi 620	Taksivalo pois päältä
	Koodi 45	Omavastuun syöttäminen		Koodi 621	Taksivalo päälle
8		Kelakyydin asiakkaan kirjaustoiminnot	KE LA		Kela-laskutus
•⊕	Koodi 52	Kelakyydin tilaustunnuksen syöttäminen.	$\mathbf{\times}$		Kelan tilaustunnuksen poisto
		Asiakkaan sisäänkirjaus	\mathbf{e}		Asiakkaan uloskirjaus
		Taksa-ajo on pysäytetty, taksa ei juokse	D	Koodi 29	Tauko
T		Paluu taksalle		Koodi 80	Vuororaportin tulostus
		Avaa numeronäppäimistö		Koodi 23	Yksityisajo
Ð		Lisämaksu, valitse valikosta	معر. ا	Koodi 24	Huoltoajo
\bigcirc		Paluu lisämaksujen valikosta	\odot	Koodi 16	Ajoluokka
E		Kattomaksu /maksimihinta	₽		Käyttöohjeen QR-koodi

8.2 Lisätoimintojen painikkeet

Lisätoiminnoissa on tarkennuksia edellisen kappaleen toimintoihin sekä tiettyjen vähemmän käytössä olevien toimintojen painikkeita.

MobilePay		Mobiilimaksu		Jaettu maksu
		Aplikaatiomaksu	<u>æ</u>	Maksettavan osuuden summa jaetussa maksussa
		Hinnan muutos	<	Maksajien lukumäärä jaetussa maksussa
₽ ™	Koodi 41	Тіррі	%	Maksuosuus prosentteina jaetussa maksussa

% ^x		Arvonlisäverokannan (ALV) muutosvalikko	ALV 0%	Koodi 300	ALV 0 % valinta
ALV 14%	Koodi 301	ALV 14 % valinta	ALV 25,5%	Koodi 302	ALV 25,5 % valinta
?	Koodi 88	Reaaliaikainen raportti	0	Koodi 89	Parametrien tulostus kuitille
		Käteisnosto			Menu – valikon avaus

Huom! ALV prosenttien painikkeet muodostuvat mittarilla olevan ALV-tiedoston veroprosenttien mukaan.

8.3 Lisämaksujen käyttöpainikkeet

Taksamittariin voidaan ohjelmoida max. 39 lisämaksua. Alla olevassa taulukossa on listattu lisämaksuja, joista kaikki eivät ole taksamittareissa automaattisesti. Puuttuvat lisät tulee tilata erikseen tarpeen mukaan. *Lisämaksun painikkeen väri muuttuu vihreäksi maksun ollessa aktiivisena*.

Ð	Lisämaksuvalikkoon siirtyminen	G	Lisämaksuvalikosta poistuminen
99	Yölisä	3 56 35	Lisämaksu numerotunnisteella
ہے ک	Porraslisä	\mathbf{X}	Paarilisä
E [⊕] E [⊕]	Premium palvelun lisämaksu	ଚ୍ଚ ଚ	I nvalisä
	Puhelinlisä	6	Invalisä sähkökäyttöinen pyörätuoli
	Siltamaksu	€ ‴	Invalisä kokoontaitettava pyörätuoli
	Lauttamaksulisä	ini in	Avustamislisä
P P	Pysäköintilisä	ৰ্থক প্ৰ	Pyörän kuljetuslisä
E <u>s</u> E <u>s</u>	Odotuslisämaksu	<u></u>	Rollaattorilisämaksu
\bigotimes	Lemmikkilisämaksu	<mark>ንግ እን</mark>	Senioriskootteri lisämaksu
i	Lemmikkilisämaksu koira		Etuistuinpaikka lisämaksu
	Lemmikkilisämaksu kissa	S	Lastenistuin lisämaksu
X X	Kuulovammainen erikoislisä	💉 💋	Näkövammainen erikoislisä
	Desifiointilisä	<u> </u>	Puhdistuslisä
	Paluu tyhjänä lisämaksu		Tankkauslisä
<u>ት</u>	Lentokenttälisä	1	Sähköauton latauslisä
	Ennakkotilausmaksu		Matkatavaralisä
Ö	Muu lisä		Pakettilisä
ΘΘ	Tullimaksu		Ostoavustus lisämaksu
	Perävaunulisä		Peräkärrylisä

Semel M2 taksamittarin kuljettajan käyttöohje Sivu |36(43)

0	Koodi 89	Parametrien tulostus kuitille	X		Asentajavalikon avaus
×4<	Koodi 42	Näytön kirkkauden säätö	***	Koodi 404	Lukkokoodien asetus
		Black panel toiminto	***	Koodi 404	Lukkokooodien asetus sinetöinnin ollessa avattuna
MID		MID selain	≯		Bluetooth valikkoon siirtyminen
» !«	Koodi 5500	Dataliittymän nopeustesti	((•))	Koodi 401	Taksamittariin liitetyt laitteet ja yhteydet
	Koodi 600	Lippuparametrit / asetukset		Koodi 92	Matkavakion mittaus
<u>(۱</u>)		Aikalaskurin tarkastus		Koodi 92	Matkavakion mittaus sinetin ollessa avattuna
		Viranomaiskontrolliraportti		Koodi 63/38	Aika ja päivämäärä näytölle
	Koodi 62	Sisävalojen aktivointi (toiminnon automatisointi on asennuksen lisätyö)	Z	Koodi 67	Järjestelmän käyttöjännite näytölle
	Koodi 62	Sisävalojen sammutus (automatisointi kuten yllä)			

8.4 Asetusten ja parametrien painikkeet

8.5 Taksamittarin tilakuvakkeet

Taksamittarin tilakuvakkeet ilmaisevat aktivoidun toiminnon tilan.

/	Huoltoajo (OFF - TILA)	<u>Taksamittari on OFF-tilassa ja huoltoajo aktivoituna, ajettu matka</u> <u>rekisteröidään huoltoajoksi.</u> <u>Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Ei</u> <u>kyytejä"-tilassa.</u>
~	Yksityisajo (OFF - TILA)	Taksamittari on OFF-tilassa ja yksityisajo aktivoituna, ajettu matka rekisteröidään yksityisajoksi. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Ei kyytejä"-tilassa.
TAXI VAPAA	VAPAA - TILA (Ajovuoron aloitus -ajo aktiivinen)	Taksamittari on VAPAA-tilassa, ajettu matka rekisteröidään työmatka-ajoksi. Taksin vapaavalo ei ole päällä ja Semel tilausvälityspääte on "Vapaa"-tilassa.
TAXI VAPAA	VAPAA - TILA	Taksamittari on VAPAA-tilassa, taksin vapaavalo on päällä. Taksin vapaavalo on päällä ja tilausvälityspääte on "Vapaa"- tilassa.
TAXI VAPAA	VAPAA - TILA	Taksamittari on VAPAA-tilassa, taksin vapaavalo on pois päältä. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Ei kyytejä"-tilassa.
	ΤΑUΚΟ	Taksamittari on Vapaa-tilassa tauko aktivoituna, taksivalo on pois päältä (Taksamittarin taukotila poistuu automaattisesti, jos ajoneuvon nopeus ylittää 5 km/h). Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Ei kyytejä"-tilassa.

VAPAA	HUOLTOAJO	Taksamittari on Vapaa-tilassa ja huoltoajo aktivoituna, ajettu matka rekisteröidään huoltoajoksi. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Ei kyytejä"-tilassa.
VAPAA	YKSITYISAJO	Taksamittari on Vapaa-tilassa ja yksityisajo aktivoituna, ajettu matka rekisteröidään yksityisajoksi. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Ei kyytejä"-tilassa.
VARATTU	VARATTU - TILA	Taksamittari on Varattu-tilassa ja taksa-ajo aktiivisena. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
VARATTU	SOPIMUSAJO	Taksamittari on Sopimusajo-tilassa ja Varattu-tilassa. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
VARATTU	REITTIAJO	Taksamittari on Varattu-tilassa ja Reittiajo on aloitettu. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
VARATTU	REITTIAJO KOULU- KULJETUS	Taksamittari on Varattu-tilassa ja Koulukuljetus on aloitettu. Taksin vapaavalo on päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
	ΤΑUΚΟ	Taksamittari on Varattu-tilassa tauko aktivoituna, taksivalo on pois päältä (Taksamittarin taukotila poistuu automaattisesti, jos ajoneuvon nopeus ylittää 5 km/h). Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
POIS PÄÄLTÄ	KASSA	Taksamittari on Kassa-tilassa (arvonlisäverokanta 10 %) ja odottaa kyydin maksamista. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
POIS PÄÄLTÄ	KASSA ALV. 0 %	Taksamittari on Kassa-tilassa (arvonlisäverokanta 0 % aktivoituna) ja odottaa kyydin maksamista. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
POIS PÄÄLTÄ	KASSA ALV. 24 %	Taksamittari on Kassa-tilassa (arvonlisäverokanta 24 % aktivoituna) ja odottaa kyydin maksamista. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
POIS PÄÄLTÄ	KASSA MUUTETTU MAKSU	Taksamittari on Kassa-tilassa ja odottaa kyydin maksamista. Maksua on muutettu tai kyseessä on jaettu tms. maksu. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
VARATTU	HOLD - TILA	Taksamittarin on Hold-tilassa ja kyydin hinnan laskenta on keskeytetty. Taksin vapaavalo ei päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
POIS PÄÄLTÄ	POIS PÄÄLTÄ - TILA	Taksamittari on Pois Päältä-tilassa. Kyydin maksu on suoritettu, taksamittari pysyy Ajo Suoritettu tilassa, kunnes auton ajonopeus ylittää 5 km/h tai kuljettaja painaa taksamittarin painiketta [TAXI] (Katso tämän ohjeen kohta 3.5). Taksin vapaavalo on päällä ja tilausvälityspääte on "Varattu"- tilassa.
TAXI VAPAA	AJOVUORON LOPETUSAJO - TILA	Taksamittari on Varattu-tilassa, taksin vapaavalo on pois päältä, ajettu matka rekisteröidään työmatka-ajoksi. Taksin vapaavalo on päällä ja tilausvälityspääte on "Ei kyytejä"-tilassa.

8.6 Menu-toimintojen koodit

Menu -toimintojen koodit ovat numerokoodeja, joilla voidaan aktivoida osa järjestelmän toimin -

noista nopeammin, ilman valikoiden selaamista. Aktivoi Menu -valikko painikkeesta 🕮. Voit selata valikon sisältöä nuolipainikkeilla. Esim. voit aloittaa ajovuoron valitsemalla valikosta koodin 21 tai näppäilemällä koodin 21 suoraan numeronäppäimistöllä ja hyväksymällä sen painikkeella 🗹.

Koodi	Lyhenne	Toiminto
21	ALOITU	Ajovuoron aloitus
23	YKSIT	Yksityisajo
71	KOKMUI	Kokonaismuistit näytölle
80	VUORO	Vuororaportin tulostus
82	KK.RAP	Kuukausiväliraportin tulostus
84	VUO.RAP	Vuosiväliraportin tulostus
83	KK.EDE	Kuukausiraportin tulostus (edellinen päättynyt kk)
85	VUO.EDE	Vuosiraportin tulostus (edellinen päättynyt vuosi)
602	LIPUT	Lippuparametrit 602
600	LIPUT	Lippuparametrit 600
601	MID.LIP	MID Lippuparametrit 601
69	NOPEUS	Ajonopeus
67	VOLTS	Järjestelmän käyttöjännite
24	HUOLTO	Huoltoajo
63	KELLO	Aika näytölle
163	KEL.SEK	Sekuntikello näytölle
68	PVM	Aika ja päivämäärä näytölle
89	PARAM	Parametrien tulostus
189	SEL.PAR	Parametrien selaus
101	AIKMUU	Kellonajan asetus
99	MID.BRS	MID selain
96	MID.TAR	MID tarkastusarvo
95	PRO.NUM	MID suojattujen tiedostojen lukumäärä
97	MID.LOK	MID tapahtumaloki
98	PRI.LOK	MID tapahtumalokin tulostus
93	AIK.TES	Aikalaskurin testaus
94	VAK.TES	Matkavakion mittaus ilman tulostusta
64	KM	Ajettu matka näytölle
87	VK.RAP	Viimeisen kuuden maksukuitin tulostus
8748	48TRAP	Viimeisen 48 tunnin raporttien ja kuittien tulostus
		(Max. 10 ajovuoroa)
62	SISAVA	Sisävalon sammutus
81	AJOT	Ajovuoron ja ajovuoron kuittien tulostus
91	VAKIO	Asetettu matkavakio
92	MIT.RAP	Matkavakion mittaus tulostuksella
931	PUL.TES	Aikapulssin testaus
66	PIMENN	Näytön pimennys
650	INF.LOK	Infolokin tulostus
9001	VAIHTO	Laitetunnisteen vaihto
999	LOAD.SW	Ladatun taksamittarin ohjelmiston asennuskomento
207	LAS.NRO	Laskutusnumero

Koodi	Lyhenne	Toiminto
229	PR.TEST	Tulostimen testitulostus
660	FIFO.RA	FIFO raportti lähettämättömistä maksutapahtumista
801	EDVUOR	Päättynyttä ajovuoroa edeltävän ajovuoron vuororaportin
		tulostus
5001	5001E	Näytön päivityskomento
190	190E	Taksamittarin perustietojen tulostus
11731	11731E	Bluetooth laiteliitokset aktivointi/deaktivointi
88	88E	Taksamittarin reaaliaikaisen tilan raportti
401	401E	liitettyjen laitteiden yhteydet näytölle
402	402E	Näytön kirkkauden säätö
404	404E	Lukkokoodien asetus

9. Dataliittymän nopeustesti

M2 Taksamittareissa toiminto, jolla voidaan testata dataliittymän nopeus ja toiminnallisuus. Datayhteyden testaus on syytä suorittaa ensimmäisenä vaiheena diagnosoitaessa mahdollista taksamittarin toimintahäiriötä tai maksutapahtuman viivettä.

HUOM! Mitatun dataliikennenopeuden minimiarvo on 2 Mbit sekunnissa.

10. EU-vaatimusten mukaisuusvakuutus

Valmistaja vakuuttaa, että tuote täyttää olennaisilta osin EU mittalaitedirektiivin **2014/32/EU** sekä EMC direktiivin **2014/30/EU** vaatimukset.

Tuote:	Taksamittari
Tuotetyyppi:	M2
Valmistaja:	Semel Oy
	Valimotie 21
	FIN-00380 HELSINKI

Tuote on testattu ja tarkastettu seuraavien standardien mukaan:

EMC:

ISO 7637-2 ISO 7637-3 IEC 61000-4-2 IEC 61000-4-3 IEC 61000-4-6 EN 55022 Class B

Mekaaninen testi:

IEC 60068-2-64 IEC 60068-2-31

Ympäristötesti:

IEC 60068-2-2 IEC 60068-2-1 IEC 60068-2-30

Tuote on testattu ja tarkastettu ko. standardien mukaan RISE Research Institutes of Sweden AB Kaikki vaatimukset on täytetty.

EU tyyppihyväksyntä sertifikaatti:	No. 0402-MID-50 23 05
Tuotantoprosessin laadunvarmistuksen sertifikaatti:	No. 0402-MID-50 23 01
Tuote on CE-merkitty alkaen 2018.	

Vakuutan täten, että edellä kuvattu tuote on asiaa koskevan unionin yhdenmukaistamislainsäädännön mukainen. Tämä ilmoitus on annettu valmistajan vastuulla.

Valmistajan allekirjoitus

Helsinki huhtikuu 23, 2018

Brg. A.

Börje Nummelin Toimitusjohtaja Semel Oy

11. Tekniset tiedot

TM208E	
Rakenne TM208 (keskusyksikkö)	Alumiiniprofiili
Mitat TM208	39 mm x 108,50mm x 124 mm (K x P x L) Paino: 350 g
Käyttöjännite TM208	9 32 VDC
Virran kulutus TM208	70 mA 12 V:lla
Käyttölämpötila	–25 … +55 °C
Varastointilämpöila	–40 … +70 °C
Pulssitulon taajuusalue	500 150000 imp/km

TT430	
Rakenne (näyttö, vaaka)	Edessä lasi, takaosa muovia
Mitat TT430 (vaaka)	16 mm x 129 mm x 72,50 mm (K x P x L) Paino: 220 g
Rakenne TT430 (näyttö, pysty)	Edessä lasi, takaosa muovia
Mitat TT430 (pysty)	16 mm x 72,50 mm x 129 mm (K x L x P) Weight: 220 g
Rakenne TT430 RM1r (taustapeili)	Magic peililasi edessä, muovinen takaosa metallikiinnikkeellä
Mitat TT430 RM1r (taustapeili)	32,83 mm x 267,30 mm x 83,44 mm (K x P x L) Paino: 470 g

RX90hn	
Rakenne RX90hn (kosketusnäytöllinen lämpökirjoitin)	Alumiiniprofiili
Mitat BY00ba	37 mm x 89 mm x 132 mm (K x P x L)
	Paino: 250 g
Paperirullan mitat	57 mm x 46 mm x 12 mm
Käyttöjännite RX90hn	9 32 VDC
Käyttölämpötila	-25 +55 C
Käyttöliittymävaihtoehdot	Bluetooth sarjaportti

12. Tukipalvelut

Semel autolaitetuki opastaa mahdollisissa ongelmatilanteissa arkisin kello 8.00-16.00

desk@semel.fi

SEMEL OY Valimotie 21 FI-00380 HELSINKI

www.semel.fi